AVİM Yorum • No: 2023 / 48 • Kasım 2023

ŞANGAY İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ HÜKÜMET BAŞKANLARI KONSEYİ'NİN 22. TOPLANTISI

Gülperi GÜNGÖR

GÜLPERİ GÜNGÖR

Şangay İşbirliği Örgütü Hükümet Başkanları Konseyi'nin 22. toplantısı 26 Ekim 2023 tarihinde Kırgızistan'ın başkenti Bişkekte düzenlenmiştir. Kırgızistan Başbakanı Akılbek Japarovun başkanlığında düzenlenen zirveye Çin Başbakanı Li Qiang, Rusya Başbakanı Mihail Mishustin, Kazakistan Başbakanı Alihan İsmailov, Özbekistan Başbakanı Abdulla Aripov, Tacikistan Başbakanı Kahir Rasulzade, Moğolistan Başbakanı Luvsannamsrain Oyun-Erdene, Belarus Başbakanı Roman Golovchenko, Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Hacimurat Geldimıradov, İran Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı Muhammed Muhbir, Hindistan Dışişleri Bakanı Subrahmanyam Jaishankar, Pakistan Dışişleri Bakanı Jalil Abbas Jilani, ŞİÖ Genel Sekreteri Zhang Ming, ŞİÖ Bölgesel Terörle Mücadele Birimi İcra Direktörü Djumahon Giyesov ve ŞİÖ'nün diğer organlarının yetkilileri katılmıştır.

Şangay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) Çin, Kazakistan, Kırgızistan, Rusya, Tacikistan, Özbekistan, Hindistan, Pakistan ve İran olmak üzere dokuz üye ülkeye sahiptir. Belarus'un da 10. üye olması planlanmaktadır. Afganistan ve Moğolistan, ŞİÖnün gözlemci üyeleri olarak yer almaktadır. Örgütün Türkiyenin de içinde bulunduğu 14 diyalog ortağı bulunmaktadır. Hükümet Başkanları Konseyi, ŞİÖ içinde Devlet Başkanları Konseyinden sonra en yüksek ikinci forumdur. Bu toplantılar, bölgesel işbirliği, güvenlik, ekonomi ve diğer konularda üye ülkeler arasında görüş alışverişini ve işbirliğini teşvik etmek için düzenlenmektedir.

Hükümet Başkanları Konseyi'nin 22. toplantısında küresel ve bölgesel kalkınmaya ilişkin çeşitli konularda görüş alışverişinde bulunulmuş, ŞİÖ içindeki ticari, ekonomik, kültürel ve insani işbirliğinin genişletilmesine yönelik beklentiler tartışılmıştır. Toplantı sonunda ŞİÖ hükümet başkanları ve temsilcileri tarafından kabul edilen ortak bildiriye göre taraflar, ŞİÖ 2030 Ekonomik Kalkınma Stratejisini, e-ticaret alanında işbirliğinin genişletilmesini, yapay zeka, biyoteknoloji ve diğer endüstrileri kapsayacak bir ŞİÖ Ekonomik Diyalog Programı taslağı hazırlama girişiminin önemini vurgulamışlardır. ŞİÖ Kalkınma Bankası ve ŞİÖ Kalkınma Fonu kurulmasına ilişkin istişarelerin sürdürülmesi konusunda mutabakata varmışlardır. Ayrıca ŞİÖ İş Konseyi ve ŞİÖ Bankalararası Konsorsiyumunun katılımıyla İş Ortaklığı Stratejisi taslağının uygun süreçte revize edilip onaylanması da dahil olmak üzere ortak projelerin geliştirilmesi ve uygulanması ihtiyacına dikkat çekmişlerdir. [1]

Enerji alanında işbirliği, ulaştırma, güvenilir, sürdürülebilir ve çeşitlendirilmiş tedarik zincirlerinin sağlanması, gıda güvenliği, tekel karşıtı düzenleme ve haksız rekabetle mücadele, sanayi sektöründeki işbirliği, ŞİÖ Üye Devletlerinin Tıbbi Kuruluşları Arasındaki İşbirliği, eğitim toplantıda ele alınan diğer konulardan bazılarıdır.[2]

Etkinliğin ardından ŞİÖ üyesi devletlerin hükümet başkanları, örgütün faaliyetlerine ilişkin 14 belgeyi imzalamışlardır. Bunlar örgütün idari, bütçesel ve mali sorumluluğuna ilişkin belgeler, ŞİÖ üyesi devletlerin Demiryolu İdareleri Arasında İşbirliği Konseptinin Uygulanmasına Yönelik Eylem Planına ilişkin Hükümet Başkanları Konseyinin kararı, ŞİÖ Sekretaryasının organizasyon şemasına ilişkin karar, ŞİÖ Bölgesel Terörle Mücadele Yapısı Yürütme Komitesinin organizasyon şemasına ilişkin karar, ŞİÖ 2024 Çevre Yılı kapsamında düzenlenecek etkinliklere ilişkin eylem planından oluşmaktadır.[3]

ŞİÖ Hükümet Başkanları Konseyi'nin bir sonraki toplantısı 2024 yılında Pakistan'da gerçekleşecektir.

[1] Joint communique following the 22nd meeting of the Heads of Government (Prime Ministers) Council of the Shanghai Cooperation Organisation SECTSCO, http://eng.sectsco.org/documents/

[2] A.g.e.,

[3] Documents signed following the SCO Heads of Government Council meeting, SECTSCO, October 26, 2023, http://eng.sectsco.org/economy/20231026/963623/Documents-signed-following-the-SCO-Heads-of-Government-Council-meeting.html

Yazar Hakkında :

Gülperi Güngör, 2015 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun olmuştur. 2020 yılında ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Bölümü □□□□□ yüksek lisans derecesini almıştır. Ocak 2020 □□□□□□□□□□ katılmıştır. Güngör, Ankara Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde doktor adayıdır. Mart 2025 sonrasında doktora çalışmasını yürütmek üzere Sheffield Üniversitesi'nde bulunan Güngör, AVİM'de Gayrimukim Uzman olarak görev yapmaya başlamıştır.

Atıfta bulunmak için: GÜNGÖR, Gülperi. 2026. "ŞANGAY İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ HÜKÜMET BAŞKANLARI KONSEYİ'NİN 22. TOPLANTISI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2023 / 48. Kasım 09. Erişim Kasım 10, 2026. https://avimbulten.org/tr/Yorum/SANGAY-ISBIRLIGI-ORGUTU-HUKUMET-BASKANLARI-KONSEYI-NIN-22-TOPLANTISI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır